

Orimattilan kaupunki
kirjaamo@orimattila.fi

Viite: Lausuntopyyntö 25.11.2025

Asia: Heinsuon osayleiskaava osallistumis- ja arviointisuunnitelma, Orimattila

Osayleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa aurinkovoimahanke Heinsuon alueella, lähellä Niinikosken kylää. Aurinkopaneelialueen rakentamisen lisäksi hankealueelle rakennetaan sisäinen pääsytiestö, sähköasema-alue sekä akustoaluetta. Alueen sähkönsiirto tullaan hoitamaan maakaapelein. Kaava-alueen koko on noin 400 ha, josta aurinkovoiman hankealuetta on noin 168 ha. Kaavoitettava alue on tällä hetkellä pääosin maa- ja metsätalouskäytössä olevaa aluetta, jolle sijoittuu myös muutamia asuinkiinteistöjä. Varsinaiselle hankealueelle sijoittuu lisäksi pienialaisia metsäalueita. Osayleiskaavasta on pidetty viranomaisneuvottelu 10.11.2025.

Lahten museot/ Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu 21.11.2025 päivätystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Hankealueen muinaisjäännöstiedot eivät ole ajan tasalla ja ne tulee päivittää, kuten todetaan myös *Heinsuon osayleiskaavan Osallistumis- ja arviointisuunnitelman* sivulla 11 kohdassa 4. KAAVATYÖTÄ KOSKEVAT SELVITYKSET.

Solmar Consulting Oy on tilannut alueen arkeologisen inventoinnin Heilu Oy:ltä ja kenttätyöt on tehty vuoden 2025 kuluessa useassa osassa. Heilu Oy on toimittanut inventoinnista keskeneräisen raportin Museolle 12/2025, ja ilmoittanut 1/2026 käydyssä puhelinkeskustelussa (Lahten museot K. Kyllönen & Heilu Oy K. Luoto) täydentävänsä raporttia vielä laajennetuilla inventointialueilla. Raporttia ei ole toimitettu toistaiseksi 18.2.2026 mennessä. Museo voi lausua arkeologisesta kulttuuriperinnöstä vasta saatuaan valmiin raportin tarkastettavakseen ja todennut sen olevan riittävä ja täyttävän Museoviraston määrittelemät laatukriteerit.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Kaavoitettava alue kuuluu osittain Päijät-Hämeen maakuntakaavassa (2014) maakunnallisesti arvokkaaksi merkittyyn (ma) maisema-alueeseen kohdenimellä, *Niinikosken kulttuurimaisema*. Suunnittelumääräyksen mukaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, kehittämisessä ja hyödyntämisessä on vaalittava alueen keskeisiä erityispiirteitä ja omaleimaisuutta sekä huomioitava kokonaisuuden kannalta merkittävien maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilyminen. Maakuntakaava 2060 on valmisteluvaiheessa, ja maisema-alueen rajaus on säilynyt ennallaan.

✉ PL 113, 15111 Lahti | PO Box 113, 15111 Lahti, Finland
@ etunimi.sukunimi@lahti.fi

lahdenmuseot.fi

Maisemakuvauksen mukaan *Niinikosken kulttuurimaisema Orimattilassa on Artjärven viljelyseudun maisematyyppiä edustava jokilaaksomaisema-alue, johon sisältyy maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö, Niinikosken kylä. Niinikosken kylä alueen keskellä on sijoittunut purolaaksojen ja tiestön risteyskohtaan sora- ja kallioselänteille. Asutus on keskittynyt Köylinjoen ja Haltiajoen halkomien peltojen ympäröimille mäille. Alue liittyy yhtenäisenä Artjärven viljelymaisemaan maakunnan parhaille viljelysmaille (MaMa 2024).*

Kaavatyötä varten laaditaan erillinen maisemaselvitys ja havainnekuvat. Selvityksessä tulee kuvata maiseman nykytila ja kaavan toteuttamisen vaikutukset tulee sanallisen kuvauksen lisäksi esittää havainnekuvin. Edellä mainitut tiedot tulee lisätä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Kaava-alueella sijaitsee muutamia asuinkiinteistöjä. Kaavaselostukseen tulee selvittää hankealueella ja sen vaikutusalueella oleva rakennuskanta sanallisesti ja valokuvin, sekä siihen kohdistuvat vaikutukset.

Museolla ei ole Heinsuon osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan muuta huomautettavaa rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman suojelun osalta.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö Liisa Koskelainen

arkeologi Kimmo Kyllönen

rakennustutkija Satu Taivaskallio

Tiedoksi: Museovirasto, Hämeen ELY-keskus